

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Veronika Lukášová

Obecní policie jako orgán obce

Bakalářská práce

Olomouc 2016

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma **Obecní policie jako orgán obce**
vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.“

V Olomouci dne 15. 3. 2016

Poděkování

JUDr. Dalimile Gadasové Dr.

Ing. Haně Mertové

Obsah

Úvod	7
1. Základní pojmy a instituty, historický exkurz, právní úprava	9
1.1 Základní pojmy a instituty	9
1.2 Historický exkurz.....	10
1.3 Právní úprava.....	12
2 Zřízení a úkoly obecní policie	15
2.1 Zřízení obecní policie	15
2.2 Úkoly obecní policie.....	17
2.3 Srovnání obecní policie s Policií ČR.....	19
2.4 Správní delikty na úseku obecní policie.....	20
3 Strážníci obecní policie	22
3.1 Právní postavení strážníka obecní policie.....	22
3.2 Podmínky výkonu zaměstnání strážníka obecní policie	23
3.3 Povinnosti strážníků.....	24
3.4 Oprávnění strážníka	26
3.5 Donucovací prostředky	28
4 Záruky zákonnosti v oblasti obecní policie	30
4.1 Kontrolní činnost ministerstva vnitra na úseku obecní policie.....	32
4.2 Role veřejného ochránce práv na úseku obecní policie	33
5 Úvahy de lege ferenda	35
Závěr	39
Seznam použitých zdrojů	40
Abstrakt.....	43
Klíčová slova.....	43

Seznam použitých zkratk

Všechny uvedené zákony jsou ve znění pozdějších předpisů.

Agentura – Soukromá bezpečnostní agentura

FO - Fyzická osoba

MV – Ministerstvo vnitra

Ochránce – Veřejný ochránce práv (ombudsman)

OP – Obecní policie

OZV – Obecně závazná vyhláška

Prováděcí vyhláška - Vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii

PřesZ - Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

SŘ – Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

SŘS - Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

Strážník – Strážník obecní (městské) policie

VÚSC – Vyšší územní samosprávný celek

Vyhláška o zdravotní způsobilosti strážníka - Vyhláška č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie

Zákon o obcích – Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon o Policii ČR - Zákon č. 274/2008 Sb., o Policii ČR

Zkouška – Zkouška odborné způsobilosti

ZOP – Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

ZÚSC – Základní územní samosprávný celek

Úvod

Fenoménem dnešní doby je s hojnou podporou médií neustále poukazovat na (ne)činnost policie. Ať už se jedná o státní nebo obecní policii (OP), lidé jsou zkrátka s výkonem jejich zaměstnání nespokojeni. Zajímalo mě, proč tomu tak je, proto jsem se rozhodla hlouběji ponořit do problematiky OP.

Mým osobním cílem je, aby po přečtení práce čtenář ve světle nových informací a poznatků pohlížel na práci strážníka jinak a aby se trend nepříliš lichotivého veřejného mínění na práci strážníků začal postupně obracet.

Ačkoliv o OP bylo již mnoho napsáno, stále se v důsledku změn právních norem jedná o aktuální téma, které pro čtenáře nabízí mnoho užitečných poznatků.

V předkládané práci jsem uplatnila především metodu popisnou, nicméně např. v podkapitole 2.3 jsem použila metodu komparace.

Považuji za žádoucí se v první části práce věnovat obecnému vymezení základních pojmů, které se prolínají širokou oblastí OP. Ještě předtím, než se dostanu k samotnému jádru věci, je potřeba pro lepší pochopení současnosti krátký exkurz do historie OP.

Ve druhé části jsem se pokusila nastínit možnosti zřízení OP dle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii (ZOP). Dále jsem poukázala na hlavní úkoly OP dle § 2 ZOP.

Krátký přehled oprávnění a povinností strážníků je obsahem třetí části práce. Odpovím také na otázky kdo a jakým způsobem se může stát strážníkem obecní policie (strážník). Důraz kladu především na proces přijímání občana do funkce strážníka.

Ačkoliv by strážník měl být příkladem ctnosti a spravedlnosti, bohužel ne vždy tomu tak je. I z tohoto důvodu se v předposlední části práce věnuji zárukám zákonnosti v oblasti OP. Čtenářům mé práce poradím, jak se efektivně bránit proti nezákonným praktikám strážníků.

V závěrečné části práce jsem se formou úvah *de lege ferenda* zamyslela nad možností součinnosti OP se soukromými bezpečnostními agenturami (agentura). I když OP má postavení orgánu veřejné moci, jemuž jsou na rozdíl od agentur zákonem svěřeny oprávnění a povinnosti, není zcela jednoznačné, které činnosti musí vykonávat pouze orgán veřejné moci, a které může obec bez obav ze spáchání správního deliktu svěřit agenturám. Některé právní normy totiž vyvolávají interpretační nejasnosti, a proto si kladu za cíl poukázat na tento problém. K vytvoření lepší představy o této problematice zmíním i příklad ze zahraničí, konkrétně z Rakouska, kde bychom se dle mého názoru mohli v lecčem inspirovat.

Při psaní této práce jsem si kladla za **cíl** seznámit:

a) čtenáře laika:

- se základními pojmy spojenými s postavením OP,
- se zájmem o zaměstnání strážníka se všemi předpoklady pro jeho úspěšné přijetí a řádný výkon funkce,
- s obrannými mechanismy proti nezákonnému nebo neetickému chování strážníka,

b) čtenáře odborníka:

- v posledních letech s velmi diskutovaným tématem v oblasti OP, a to možností nahrazení OP agenturami.

Cílem mé práce není:

- úplná komparace OP s Policií ČR,
- komplexní vytyčení všech povinností a oprávnění strážníků, jelikož se jedná o obsahově náročnou a v českém právním řádu roztržštěnou problematiku, která by sama vydala na několik prací.

1. Základní pojmy a instituty, historický exkurz, právní úprava

1.1 Základní pojmy a instituty

Při výkladu problematiky OP se nacházíme v oblasti správního práva, což „je ta část právního řádu, která upravuje veřejnou správu.“¹

Právní institut **obecní policie** se z teoretického hlediska dá podřadit pod pojem **veřejná správa**, jelikož zastupitelstvo obce ji zřizuje a zrušuje toliko v samostatné působnosti.² Děje se tak proto, že „veškeré záležitosti místního charakteru, které nejsou záležitostmi širšího významu, by měly být v působnosti místních společenství.“³

OP při výkonu své činnosti sleduje **veřejný zájem**. Přesnou definici veřejného zájmu není možné dohledat v žádném právním předpise ani odborné literatuře, jelikož jeho vymezení je natolik obsáhlé, že zákonodárce musel dát prostor jednotlivým správním orgánům, aby takový pojem sami obsahově naplnili v souvislosti s konkrétní projednávanou věcí.

Zejména v policejním právu převažuje další právně neurčitý pojem, a to **veřejný pořádek**. Činnost OP totiž směřuje k zabezpečení veřejného pořádku, jehož definici nejlépe vystihl Macek jako „Souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných, které jsou upraveny právními normativními systémy, jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.“⁴

Ačkoliv tématem práce, kterou právě držíte v rukou, je OP, veškeré informace, které se zde dozvíte v souvislosti s OP, platí také pro mnohem rozšířenější městskou policii. Obsahově mezi nimi není téměř žádný rozdíl. Název policie spočívá v jejím zakladateli. Pokud policii zřídí zastupitelstvo obce, hovoříme o OP. Za předpokladu, že policii zřídí obec, která nese označení město, statutární město nebo hl. město Praha, jedná se o **městskou policii**.⁵ Rozdíl tedy spočívá pouze v názvu.

Na tomto místě je potřeba zmínit, že zřízení OP je plně v režii té které obce. Žádné ustanovení, které by obcím nařizovalo zakládat OP, neexistuje. Stát nechává na jednotlivých základních územních samosprávných celcích (ZÚSC), aby sami posoudily, zda pro zajištění

¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H.BECK, 2012. s. 15.

² § 84 odst. 2 písm. o) zákona č. 128/2000 Sb., o obecní policii

³ KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. s. 21. (§ 35 odst. 1.)

⁴ MACEK, Pavel. *Bezpečnost obcí a regionů*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2011. s. 30.

⁵ § 1 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

veřejného pořádku a pro vyšší bezpečnostní standart svých občanů zřídí OP či nikoliv. V současné době se pro zřízení OP rozhodlo zhruba 368 ze 6250 obcí v celé ČR.⁶

Hlavním úkolem OP je „zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.“⁷. Tato činnost je vykonávána prostřednictvím **strážníků**, kteří do pracovního poměru byli řádným způsobem přijati a zároveň splnili veškeré podmínky pro výkon zaměstnání strážníka, které taxativně vymezuje ZOP.

1.2 Historický exkurz

Historie obecní policie od roku 1918 do roku 1939

S rokem 1918 se váže vznik samostatného československého státu. Tento historický milník v naší minulosti se odrazil mj. i na právní úpravě OP. „Zákonem č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého, bylo stanoveno, že veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení zůstávají prozatím v platnosti a všechny úřady samosprávné, státní a župní, ústavy státní, zemské, okresní a zejména i obecní jsou podřízeny Národnímu výboru a prozatím úřadují a jednají dle dosavadních platných zákonů a nařízení. Tím i obecní policie.“ „Vláda byla zákonem č. 165/1920 Sb., jímž se vláda zmocňuje zřizovati státní policejní úřady, oprávněna zřizovat státní policejní úřad v obci za předpokladu předchozího udělení souhlasu zastupitelstvem obce. OP nesla označení obecní stráž bezpečnosti nebo komunální policie.“⁸ Zákon č. 230/1922 Sb., o sborech stráže bezpečnosti, se vztahoval i na obecní stráž bezpečnosti, jelikož postrádala samostatnou právní úpravu.⁹

Historie obecní policie od roku 1939 do roku 1947

V období prvních let Protektorátu Čechy a Morava zůstaly v platnosti také dosavadní právní předpisy v čele s vládním nařízením č. 51/1936 Sb., o organisaci policejní správy a služby a o některých jiných opatřeních v oboru vnitřní správy. Dalo by se v podstatě říci, že i zde fungovala OP na základě stejných zásad jako za předchozího režimu.¹⁰

Významnou změnu zaručilo přijetí vládního nařízení č. 250/1942 Sb., o obecní výkonné policii. Zmíněné vládní nařízení upravovalo jednak úkoly obecní výkonné policie jednak její členění (na uniformovanou a neuniformovanou). Kromě jiného stanovila

⁶ RYŠAVÝ, Ivan. Obecní policie, či bezpečnostní agentura? Otázka, kterou už si začaly klást některé obce. *Moderní obec*, 2015, č. 7, s. 11

⁷ SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga. *Správní právo zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. s. 418.

⁸ VETEŠNÍK, Pavel a kolektiv. *Obecní policie*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o, 2013. s. 18.

⁹ Tamtéž, s. 19.

¹⁰ Tamtéž.

podmínky povinného zřízení. Tuto povinnost měla obec s více jak 10 000 obyvateli, pokud v této obci nebyl zřízen vládní policejní úřad. Ve všech ostatních obcích nebylo možné obecní výkonnou policii zřídit a ani udržovat. Pro zvlášť závažné důvody vládní nařízení povolovalo výjimky. Ve vládním nařízení bychom našli i nadřízenecko-podřízenecké vztahy, přičemž obecní výkonná policie byla ze své činnosti odpovědná nejen starostovi či jeho pověřenému zástupci, ale také politickým úřadům a samotnému ministrovi vnitra.¹¹ Zmíněné vládní nařízení v popsané podobě vydrželo zhruba rok, než ho nahradilo vládní nařízení č. 34/1943 Sb., kterým se mění vládní nařízení ze dne 9. 7. 1942, č. 250 Sb., o obecní výkonné policii. Zmíněné vládní nařízení mělo zásadní vliv na tehdejší podobu OP. Zrušilo možnost zřídit a udržovat obecní výkonnou policii i v ostatních obcích. Následovalo další vládní nařízení, tentokrát č. 77/1944 Sb., o protektorátní policii. Zde došlo k rozdělení pravomoci a působnosti strážníků dle toho, zda patřily k uniformované nebo neuniformované protektorátní policii. Tento stav příliš dlouho nevydržel, jelikož obecní výkonná policie i protektorátní policie zanikla zákonem č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti.¹²

Historie obecní policie od roku 1947 do roku 1989

V důsledku výše zmíněných událostí se příslušníci dřívější obecní výkonné policie včlenili do Sboru národní bezpečnosti. Tuhle malou revoluci zapříčinil zákon č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti. Následně si stát vynutil od místních národních výborů, jejichž obecní výkonnou policii pohltil, bezplatné odevzdání výzbroje a výstroje do vlastnictví státu. Za malou satisfakci požadoval věcná zařízení a za přiměřené nájemné do užívání všechny nemovitosti, které do doby nabytí účinnosti zákona o národní bezpečnosti sloužily pro potřeby příslušných orgánů.¹³

Od roku 1947 byl zrušen právní institut OP a místo něj vznikl institut pomocné stráže Veřejné bezpečnosti a institut inspekce veřejného pořádku.¹⁴

Vývoj obecní policie od roku 1989 po současnost

Po vynucené mnohaleté pauze se díky listopadové události z roku 1989 dostává opět do popředí nutnost státu delegovat na ZÚSC soubor činností, které mohou samostatně spravovat. Ústavně zakotvené právo na samosprávu bylo v minulém režimu zcela potlačeno, proto bylo nevyhnutelné, aby stát zaměřil svou pozornost na napravení takové chyby.

---

¹¹ VETEŠNÍK, Pavel a kolektiv. *Obecní policie*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o, 2013. s. 19.

¹² Tamtéž, s. 20.

¹³ Tamtéž.

¹⁴ Tamtéž.

Po roce 1989 došlo nejen k osamostatnění obcí, ale i k převzetí odpovědnosti za zajišťování klidu, pořádku a bezpečnosti občanů obcí. Znovuobnovení činnosti tohoto staronového policejního institutu nebylo samoúčelné. Obce se tím na jednu stranu vracely k historickým tradicím, ale zejména přispívaly ke zvýšení bezpečnostního standardu svých občanů.

1.3 Právní úprava

Legislativní základnu institutu OP tvoří celá řada právních předpisů s rozdílnou právní silou.

Na vrcholu pomyslné pyramidy stojí ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, která svým Čl. 104 odst. 3 zmocňuje zastupitelstva obcí k vydávání **obecně závazných vyhlášek (OZV)** v mezích své působnosti. Bez tohoto ústavně zaručeného práva samosprávnému orgánu by OP nikdy vzniknout nemohla. Důvodem je skutečnost, že OP zřizuje zastupitelstvo právě formou OZV. S tím souvisí také § 84 odst. 2 písm. o) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (zákon o obcích), kde je zastupitelstvu obce vyhrazeno právo zřizovat a zrušovat OP.

OP jako orgán obce zákon o obcích vůbec nezná. „*Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce, dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.*“¹⁵ Chybí zde jakákoliv zmínka o OP. Tuto aplikační nepřesnost napravuje speciální právní předpis, a to ZOP hned v úvodním ustanovení, konkrétně v § 1 odst. 1.

Bezprostředně po zavedení demokratického režimu se v oblasti OP začaly odehrávat změny, které vyvrcholily dnem, kdy byl přijat ZOP s účinností od 1. 1. 1992. Nicméně od té doby byl již patnáctkrát novelizován, z nichž tou nejvýznamnější změnou „*byly změny provedené zákonem č. 274/2008 Sb., který prováděl nový zákon o policii.*“¹⁶ V současnosti je problematika OP zakotvena v samostatné právní úpravě, a to v ZOP.

Je nutno mít na paměti, že činnost OP podléhá i celé řadě dalších zvláštních právních předpisů, je tedy podstatné sledovat i vývoj těchto zákonů. V § 86 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (PřesZ) jsou např. taxativně vymezeny přestupky, které je strážník oprávněn projednávat v blokovém řízení.

Ve světě strážníků byl rok 2015 zlomový. Se strážníkem, který do 31. 12. 2015 úspěšně nesložil maturitní zkoušku, byl ukončen pracovní poměr. Tuto novinku zavedla novela ZOP z roku 2008. Vzhledem k tomu, že (nejen) český právní systém je proslulý svými výjimkami z výjimek, ani v tomto případě tomu nebude jinak. Tato podmínka pro

¹⁵ § 5 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁶ SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEŘOVÁ, Olga. *Správní právo zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. s. 417.

pokračování ve funkci strážníka se nevztahuje na osoby starší 45 let, které min. třikrát úspěšně absolvovaly zkoušku odborné způsobilosti (zkouška). Zkouška se koná před zkušební komisí spadající pod Ministerstvo vnitra (MV).

Významnou roli hraje novela ZOP, kterou navrhlo MV. Dne 22. 8. 2012 ji sice vláda schválila¹⁷, nicméně začátkem roku 2016 stále nevzešla v platnost. Aktuálně je její účinnost odložena na počátek roku 2017.¹⁸ Dle aktuálních informací z oficiálního internetového portálu MV si již zmiňovaná novela klade za cíl odstranit ze současného znění ZOP nedostatky, které přímo vyplývají „z *Analýzy možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie ČR a místních samospráv*.“¹⁹ Důvodem těchto dlouhodobých příprav novely ZOP je fakt, že přináší spoustu změn v mnoha oblastech činností OP. Z celé škály změnových ustanovení zmíním dvě, z nichž první změna pro strážníka představuje pozitivní krok kupředu, jelikož mu rozšiřuje již tak dost obsáhlou sbírku oprávnění, a druhá změna směřuje k uchazečům o zaměstnání strážníka.

Pozitivní vliv novely na činnost strážníků bude zaznamenán v souvislosti s oprávněním strážníků ke vstupu do živnostenských provozoven, heren a kasin. Stále platí, že strážníkům musí být umožněn vstup do takových provozoven jen v provozní době a pouze do míst určených zákazníkům. S účinností novely se takové oprávnění značně rozšíří o možnost vstupovat do veřejných i neveřejných prostor i po provozní době v případech, kdy budou mít strážníci důvodné podezření, že je v takových místech podáván alkohol nezletilým osobám.²⁰

Z pohledu uchazeče o zaměstnání strážníka se naopak může zdát nevýhodné ustanovení, které přináší novela ZOP, zabývající se zpřísněním podmínek pro vznik pracovního poměru, na základě kterého jsou strážníci přijímáni do zaměstnání. V době psaní této práce stále platí, že uchazeči o zaměstnání strážníka svou bezúhonnost prokazují klasickým způsobem, a to výpisem z trestního rejstříku. V případech rozhodnutí v trestních věcech, která nejsou ve výpisu z rejstříku obsažena, potom čestným prohlášením. S účinností novely začne platit zcela „*nový model prokazování bezúhonnosti, a to formou opisu z evidence trestů, který si bude obec jako zaměstnavatel bezplatně vyžadovat elektronicky*.“²¹ Novela ZOP nezapomene ani na zřizovatele OP, kterým do rukou vloží nástroj spočívající

¹⁷ NOVÁK, Pavel. *Vláda schválila novelu zákona o obecní policii*. [online]. mvcr.cz, [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-novelu-zakona-o-obecni-policii.aspx>>.

¹⁸ PACAS, Jan. *Unikátní setkání přilákalo do Brna zástupce městské a obecní policie z celé České republiky*. [online]. Moravskohospodarstvi.cz, 22. 4. 2015 [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <<http://moravskohospodarstvi.cz/article/verejna-sprava/unikatni-setkani-prilakalo-do-brna-zastupce-mestske-a-obecni-policie-z-cele-ceske-republiky/>>.

¹⁹ NOVÁK: *Vláda schválila novelu zákona o obecní policii*. [online]. mvcr.cz, [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-novelu-zakona-o-obecni-policii.aspx>>.

²⁰ Tamtéž.

²¹ Tamtéž.

v možnosti odmítnutí uchazeče o zaměstnání strážníka v případě, kdy se ten který strážník aktivně hlásí k některým z extremistických hnutí.²²

Problematika OP je upravena také formou podzákoných právních předpisů. Vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii (prováděcí vyhláška) se ve svých šesti částech zabývá zejména procesními postupy jak u písemné, tak i ústní části zkoušky. Dále stanovuje formální náležitosti průkazu OP, podrobně vymezuje jednotné prvky stejnokroje strážníka a jednotné prvky dopravního prostředku OP. Prováděcí vyhláška nabyla účinnosti dne 1. 1. 2009.

Vyhláška č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie (vyhláška o zdravotní způsobilosti strážníka) podrobně upravuje proces lékařských vyšetření, kterým se musí podrobit jak uchazeči o zaměstnání strážníka, tak čekatelé a strážníci. V příloze č. 3 k výše uvedené vyhlášce je vymezen kompletní seznam tělesných a duševních vad, nemocí nebo stavů, které vylučují zdravotní způsobilost uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele nebo strážníka. Jedná se např. o epilepsii či poruchy osobnosti.

---

²² NOVÁK: *Vláda schválila novelu zákona o obecní policii*. [online]. mvcr.cz, [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-novelu-zakona-o-obecni-policii.aspx>>.

2 Zřízení a úkoly obecní policie

2.1 Zřízení obecní policie

Zastupitelstvo obce je nadáno pravomocí zřizovat a zrušovat OP.²³ Jedním z mnoha důvodů je i fakt, že „*veškeré záležitosti místního charakteru, které nejsou záležitostmi širšího významu, by měly být v působnosti místních společenství.*“²⁴ Zastupitelstvo obce tak činí v rámci samostatné působnosti formou OZV. Platí tedy fakt, že závisí jen a pouze na vůli zastupitelstva obce, zda v obci vznikne OP či nikoliv,²⁵ počet jejich členů a organizační struktura. Rozhodnutí zastupitelstva obce o zřízení OP tedy nemůže ovlivnit žádný jiný orgán. „*Obsah vyhlášky, jíž se zřizuje OP, bude velmi stručný, protože jejím smyslem není určovat náplň činnosti OP, daný zákonem, ale jde pouze o formální akt zastupitelstva, jímž je OP zřízena nebo zrušena.*“²⁶

OP je s přihlédnutím k funkcím a činnostem řazena mezi veřejné ozbrojené sbory. Ovšem na rozdíl od Policie ČR nebo Hasičského záchranného sboru je její působnost omezena pouze na území obce, která ji zřídila nebo která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy.

Zřízení obecní policie veřejnoprávní smlouvou

Pokud zastupitelstvo obce z nějakého důvodu nezřídilo OP, má stále možnost uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (VÚSC), která OP zřídila, koordinační veřejnoprávní smlouvu, na základě které budou strážníci vykonávat úkoly stanovené ZOP či zvláštním zákonem na území obcí, které jsou smluvními stranami této veřejnoprávní smlouvy.²⁷

Předpokladem pro uzavření platné veřejnoprávní smlouvy o působení OP na území jiné obce je vydání souhlasu krajským úřadem, který tak činí v přenesené působnosti. Samozřejmě může udělit i nesouhlas s uzavřením veřejnoprávní smlouvy. Proti takovému rozhodnutí však obec může podat odvolání, o němž bude rozhodovat MV.

²³ § 84 odst. 2 písm. o) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

²⁴ KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. s. 82 (§ 35 odst. 1).

²⁵ Tamtéž, s. 88 (§ 35a odst. 2).

²⁶ ODBOR VEŘEJNÉ SPRÁVY, DOZORU A KONTROLY. *Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra k obecně závazné vyhlášce, o zřízení a zrušení obecní policie a stanovení podrobností o stejnokroji a jeho nošení* [online]. mvcr.cz, [cit. 18. února 2016]. Dostupné na <file:///Users/veronikalukasova/Downloads/MM_11_4-pravni_vyklad%20(2).pdf >.

²⁷ § 3a odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Mezi obligatorní náležitosti veřejnoprávní smlouvy patří „označení obcí, které jsou jejími smluvními stranami, určení rozsahu úkolů a způsob úhrady nákladů spojených s výkonem úkolů, které bude OP vykonávat na území obce, které OP nezřídily a které jsou smluvními stranami této smlouvy, jakož i den, od kterého bude OP tyto úkoly vykonávat.“²⁸ Pokud by některá z náležitostí chyběla nebo nebyla úplná, veřejnoprávní smlouva by nebyla platná. Vzhledem k tomu, že se proces uzavírání veřejnoprávních smluv řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (SŘ), platí, že smlouva musí mít písemnou podobu a projevy vůle všech smluvních stran musí být na stejné listině.²⁹ Na úvaze jednotlivých smluvních stran zůstává skutečnost, zda smlouvu chtějí uzavřít na dobu určitou nebo neurčitou.

Veřejnoprávní smlouva je uzavřena dnem, kdy nabude právní moci souhlas daný krajským úřadem. Skutečnost, zda obsah veřejnoprávní smlouvy je v souladu s platnými právními předpisy, přezkoumává *ex officio* správní orgán, který je příslušný k přezkoumávání sporů z těchto smluv. Smluvním stranám je ponechána možnost změnit obsah veřejnoprávní smlouvy pouze na základě písemného ujednání všech smluvních stran a v některých případech je také požadován souhlas krajského úřadu.³⁰

Pokud by některá ze smluvních stran chtěla veřejnoprávní smlouvu zrušit, musí podat písemný návrh. Tato situace ale musí být dohodnuta již ve veřejnoprávní smlouvě. K samotnému zrušení může dojít za podmínek, kdy se podstatně změní poměry rozhodné pro obsah smlouvy a plnění této smlouvy nelze proto na smluvní straně spravedlivě požadovat, nebo pokud je to třeba k ochraně veřejného zájmu. Dále pokud vyjdou najevo skutečnosti, které byly známy již v době uzavření smlouvy a smluvní straně nebyly bez jejího zavinění známé. Musí ovšem prokázat, že by s jejich znalostí k uzavření smlouvy nepřikročila.³¹

Jestliže budou smluvními stranami obce s rozšířenou působností, je věcně příslušný k řešení sporů z těchto smluv MV. Ve všech ostatních případech řeší spory z těchto smluv krajský úřad.

„Obec, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy, ji bezodkladně poté, co byla uzavřena, zveřejní na Úřední desce nejméně po dobu 15 dnů.“³² Pro zachování principu publicity musí být veřejnoprávní smlouva, kterou je smluvní strana vázána, na obecním úřadu obce každému dostupná.

---

²⁸ § 3a odst. 3 písm. a), b), c) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

²⁹ § 164 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

³⁰ § 166 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

³¹ § 167 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

³² § 66c odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

Smluvní strana, která OP nezřídila, je povinna vydat strážníkovi „*písemné zmocnění, kterým prokazuje oprávněnost výkonu pravomoci na jejím území.*“³³ Zákon nevymezuje náležitosti, které toto písemné zmocnění musí obsahovat, jen z něj musí být patrné, že ten který strážník je oprávněn vykonávat úkoly mu svěřené na území obce, která OP nezřídila a je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy. Svojí povahou se jedná o potvrzení, že strážník svou činnost vykonává legálně. Z toho vyplývá, že strážník je povinen písemné zmocnění na požádání předložit.³⁴

Možnost uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí strážníků k plnění úkolů na území obce, kde byl vyhlášen krizový stav, byl do ZOP vložen prostřednictvím § 3 písm. b) zákona č. 274/2008 Sb., o Policii ČR (zákon o Policii ČR). Od klasické podoby veřejnoprávní smlouvy se veřejnoprávní smlouva o poskytnutí strážníků k plnění úkolů na území obce, kde byl vyhlášen krizový stav liší zejména tím, že smlouvu neuzavírá obec, ale přímo starosta se starostou jiné obce. Aby výše zmíněná veřejnoprávní smlouva nebyla prohlášena za neplatnou, musí splnit obligatorní náležitosti, kam patří názvy obcí, které jsou účastníky veřejnoprávní smlouvy, právní titul pro uzavření smlouvy, tj. vyhlášení krizového stavu, počet poskytnutých strážníků, časový úsek, na který jsou strážníci poskytnuti, a vymezení konkrétních úkolů plněných poskytnutými strážníky.³⁵

2.2 Úkoly obecní policie

Taxativní výčet úkolů svěřených strážníkům nabízí § 2 ZOP. Nejobecnějším úkolem, který má na starosti zejména Policie ČR, je přispívání k ochraně a bezpečnosti osob či majetku.³⁶ OP se na splnění tohoto úkolu podílí především předcházením případným protiprávním jednáním, nicméně „*konkrétní úkoly v jednotlivých oblastech plní OP různými formami, zejména pak v rámci tzv. pořádkového dozoru.*“³⁷

Důležitým úkolem je dohled jednak nad dodržováním pravidel občanského soužití³⁸ jednak nad dodržováním OZV a nařízení obce.³⁹ Občanské soužití patří do skupiny neurčitých právních pojmů, jež nikde nejsou legálně definované. Z hlediska právní teorie jej lze vymezit jako „*oficiálně neformalizovaná, nicméně všeobecně uznávaná pravidla chování, která je*

³³ § 3a odst. 4 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

³⁴ MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo*. 1. vydání. Praha: Linde, 2009. s. 237. (§ 3a, odst. 4).

³⁵ SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga. *Správní právo zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. s. 420 – 421.

³⁶ § 2 písm. a) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

³⁷ MATES: *Nové policejní...*, s. 231. (§ 2).

³⁸ Tamtéž, písm. b)

³⁹ Tamtéž, písm. c)

*třeba dodržovat v zájmu klidného, nerušeného a spořádaného soužití lidí v daném místě, čase a situaci.*⁴⁰

Strážníci se podílí společně s dalšími zákonem stanovenými veřejnými ozbrojenými sbory „na dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích,⁴¹ „dohledu nad dodržováním právních předpisů souvisejících s právními předpisy o ochraně veřejného pořádku“⁴² a v rozsahu svých povinností a oprávnění i na „prevenci kriminality v obci.“⁴³ Poslední jmenovaný úkol má zejména preventivní charakter. Výkon takového úkolu se odráží v různých vzdělávacích přednáškách a osvětách, které si kladou za cíl předcházet vzniku kriminální činnosti nebo ji podchytit již v jejích počátcích. Strážníci zde mohou uplatnit svou bližší znalost oblasti a v případě zjištění nelegální činnosti, se kterou si nebudou moci poradit sami, musí dát podnět k šetření Policii ČR. S bojem s kriminalitou je spjat také další úkol OP, jehož podstatou je odhalování přestupků či jiných správních deliktů.⁴⁴

Bezpečnost a plynulost na pozemních komunikacích zajišťuje především Policie ČR, OP vykonává takový úkol zejména na území obce, která ji zřídila nebo která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích opravňuje strážníky ukládat pokuty v blokovém řízení za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. V této souvislosti má obecní úřad povinnost učinit oznámení příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností o uložení pokuty v min. hodnotě 1 000 Kč nebo jednoho bodu, a to do 5 dnů od vzniku některé z výše uvedených skutečností.⁴⁵

Dodržování zákonů i podzákoných právních předpisů, pod které lze podřadit OZV i nařízení obcí a krajů, je jedním z hlavních úkolů bezpečnostních sborů. Strážníci by měli předcházet narušování veřejného pořádku. V případě, kdyby tak neučinili, mají v co možná nejvyšší míře eliminovat škody.

Další úkol strážníků, jež zmíním, je provádění dohledu nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci. Pod veřejné prostranství ZOP podřazuje chodníky, ulice, veřejnou zeleň, parky a všechna další místa, která jsou veřejně přístupná.⁴⁶ Osoba narušující vzhled veřejného prostranství může být pokutována v blokovém řízení za přestupek znečištění veřejného prostranství, za který by mohla dostat peněžitou pokutu do výše 1 000 Kč.

---

⁴⁰ MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo*. 1. vydání. Praha: Linde, 2009. s. 231. (§ 2 písm. b.).

⁴¹ § 2 písm. d) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

⁴² Tamtéž, písm. e)

⁴³ Tamtéž, písm. f)

⁴⁴ Tamtéž, písm. h)

⁴⁵ MATES: *Nové policejní...*, s. 232. (§ 2, písm. d.).

⁴⁶ § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

Okruh přestupků spadajících do územní působnosti OP je stanoven v § 53 PřesZ, popř. v dalších zvláštních právních předpisech. Strážník může v rozsahu své působnosti ukládat pokuty v blokovém řízení. Pokud se strážník při výkonu své činnosti dozví o spáchání přestupku, jehož projednávání není v jeho působnosti, má oznamovací povinnost ve vztahu k příslušnému správnímu orgánu.

Posledním úkolem OP je povinnost poskytnout MV informace týkající se OP, pokud o jejich poskytnutí MV požádá. Účelem takového sběru informací je zpracování statistických údajů, které hrají významnou roli např. při provádění kontrol obcí na úseku OP.

2.3 Srovnání obecní policie s Policií ČR

Byť se OP stejně jako Policie ČR podřazuje pod složky veřejného sboru,⁴⁷ jejichž obecným cílem je udržovat veřejný pořádek, lze mezi nimi spatřovat výrazné rozdíly.

OP, jak již název vypovídá, je zřízena obcí, konkrétně zastupitelstvem obce formou OZV. Z toho lze logicky vyvodit, že výkon její pravomoci a působnosti se omezuje pouze na území obce, která ji zřídila, popř. která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy. To neplatí v případě Policie ČR, jejíž územní působnost je celorepubliková a v ojedinělých případech může sahát až za hranice našeho státu.

Ve srovnání s OP zastává Policie ČR důležitější roli. Dovolím si tak tvrdit s přihlédnutím k širokému rozsahu úkolů a propracovanější organizační struktuře, kterou oplývá právě Policie ČR. Zatímco OP řídí starosta, popř. jím pověřená osoba, u Policie ČR je odpověď na tuto otázku poměrně složitější. Ačkoliv se v § 6 odst. 3 zákona o Policii ČR výslovně uvádí, že policejní prezidium řídí činnost policie, platí, že policejní prezidium je dále podřazeno ústřednímu orgánu státní správy, a to MV. Samotná hierarchie dále pokračuje na krajských úrovních. Vzhledem k tomu, že Policie ČR vykonává svou působnost na území celé ČR, tak je zde, na rozdíl od OP, prostor pro zřízení více složek policejních útvarů.

Co se týče obecných požadavků na výkon zaměstnání strážníka a funkce policisty, lze spatřovat odlišnosti v požadavku na věkovou hranici a odbornou způsobilost uchazeče o zaměstnání strážníka nebo funkci policisty.

Po splnění dalších zákonných předpokladů může být k Policii ČR zařazena osoba starší 18 let, zatímco u strážníků je tento požadavek navýšen na 21 let. I při naplňování další podmínky pro výkon funkce v ozbrojeném bezpečnostním sboru, a to dosažení odborné způsobilosti, je zákonem vznesen odlišný požadavek. U Policie ČR zákon vyžaduje pouze jednorázové naplnění takového kritéria, které spočívá v dosažení požadovaného stupně

---

⁴⁷ MATES, Pavel a kol. *Veřejné sbory*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011. s. 1.

vzdělání na to které služební místo. Strážníci to mají o něco složitější v tom smyslu, že zkoušku musí opakovat každé 3 roky od vykonání poslední zkoušky.

Základním společným znakem je totožný cíl, a to ochrana veřejného zdraví a majetku, stejně jako zabezpečování veřejného pořádku. Součinnost při naplňování těchto cílů je upravena také v podzákoném právním předpise, a to v nařízení vlády ČR ze dne 10. června 1992, kterým se stanoví podrobnější úprava vztahů Policie ČR k orgánům obcí a obecní policii. Mimo Policii ČR, „*OP spolupracuje v rozsahu stanoveném ZOP nebo zvláštním právním předpisem se státními orgány a orgány ÚSC a orgány územní samosprávy.*“⁴⁸

Jak strážníci, tak policisté mají k dispozici celou řadu oprávnění, kterou mohou po vyhodnocení konkrétní situace použít k naplňování svých cílů. Odlišné postavení policistů spočívá mj. v tom, že to jsou právě oni, kdo mají mnohem širší rozsah oprávnění, ale také úkolů. Na rozdíl od OP mají více oprávnění na úseku omezování osobní svobody nebo trestných činů.

2.4 Správní delikty na úseku obecní policie

Se zřízením a činností OP je spojeno nepřehledné množství práv a povinností, které vymezuje zejména ZOP. V důsledku nedodržení zákonného rámce se může jak obec, tak strážník, popř. uchazeč o zaměstnání strážníka či čekatel dopustit protiprávního jednání.

Obec, jakožto PO veřejného práva, může spáchat správní delikt, přičemž § 27a ZOP obsahuje dvě skutkové podstaty správních deliktů. První z nich spočívá v tom, že obec nařídí nebo povolí osobě bez potřebného osvědčení plnit úkoly, které jsou oprávněni plnit pouze osoby s platným osvědčením. Druhá skutková podstata správních deliktů je založena na nesplnění povinnosti obce zajistit jednotné prvky stejnokroje strážníků, motorových vozidel a případně i všech ostatních dopravních prostředků. V obou případech může být obci uložena peněžitá pokuta v max. výši 20 000 Kč. Nutno dodat, že „*odpovědnost obce je objektivní, tj. bez ohledu na zavinění.*“⁴⁹ K projednání výše zmíněných správních deliktů je příslušné MV.

Kromě obce se protiprávního jednání mohou dopustit také strážník, čekatel i uchazeč o zaměstnání strážníka. Rozdíl lze spatřovat v právní kvalifikaci protiprávního jednání. V případě obce jde o správní delikt, jelikož se fakticky jedná o veřejnoprávní korporaci. Fyzická osoba (FO) se ovšem může dopustit pouze přestupku.

⁴⁸ MATES, Pavel a kol. *Veřejné sbory*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011. s. 108.

⁴⁹ KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. s. 290. (§ 27a).

Strážník, čekatel nebo uchazeč o zaměstnání strážníka se dopustí přestupku v případě, kdy nesplní oznamovací povinnost mu uloženou § 4b odst. 5 ZOP. Obsahem této povinnosti je oznámení příslušnému správnímu orgánu, že proti tomu kterému strážníkovi, čekateli či uchazeči o zaměstnání strážníka bylo zahájeno trestní stíhání. Ke spáchání přestupku podle § 28 odst. 1 ZOP zcela postačuje nedbalost.⁵⁰ Otázka bezúhonnosti je ve vztahu k zaměstnání strážníka klíčová. Proto nejvyšší možná peněžitá sankce je stanovena na 10 000 Kč.

Některého přestupku se může dopustit pouze čekatel a strážník. Takový přestupek je zakotven v § 28 odst. 2 s odkazem na § 4 odst. 5 ZOP, který se zabývá povinností čekatele či strážníka oznámit příslušnému správnímu orgánu informaci o tom, že byl uznán vinným za přestupek. Tímto pravomocným rozhodnutím strážník či čekatel přestane splňovat jeden ze zákonem stanovených požadavků kladených na strážníky, a to bezúhonnost. Přestupek bude spáchán po marném uplynutí 15denní lhůty, kterou zákon strážníkům či čekatelům přiznává k provedení takového oznámení. Za nesplnění oznamovací povinnosti bude strážníkovi či čekateli vyměřena peněžitá pokuta do výše 5 000 Kč.⁵¹

Přestupku podle ZOP se může dopustit i FO bez jakékoliv vazby na OP. FO, která není strážníkem ani čekatelem, se dopustí přestupku v případě, kdy na místě veřejně přístupném neoprávněně nosí stejnokroj strážníka nebo část stejnokroje, která je s úplným stejnokrojem zaměnitelná.⁵² Musí být znám úmysl mylně vyvolat dojem, že ta která osoba patří k veřejnému sboru. Na tuto skutkovou podstatu přestupku volně navazuje další skutková podstata, která spočívá v označení motorového vozidla nebo jiného dopravního prostředku v podobě, jaké je ZOP přiznána pouze strážníkům.⁵³ Může se jednat o barevnou kombinaci, která je ovšem zaměnitelná s označením motorových vozidel nebo dalších dopravních prostředků. Za každý z výše uvedených přestupků může být FO uložena peněžitá pokuta do výše 3 000 Kč.⁵⁴

---

⁵⁰ KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. s. 291. (§ 28 odst. 1).

⁵¹ MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo*. 1. vydání. Praha: Linde, 2009. s. 291. (§ 28 odst. 2.).

⁵² § 28 odst. 3 písm. a) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

⁵³ Tamtéž, písm. b)

⁵⁴ Tamtéž, odst. 4

3 Strážníci obecní policie

3.1 Právní postavení strážníka obecní policie

„Podstatu právního postavení strážníků tvoří systém kompetencí, povinností a oprávnění zakotvených v ZOP.“⁵⁵ Některé povinnosti a oprávnění strážníků vymezím v dalších podkapitolách.

Zaměstnanecký vztah strážníka OP je založen dle příslušného ustanovení zákoníku práce. „Obecní policie má sice fakticky povahu veřejného bezpečnostního sboru, ale zákon o služebním poměru se na strážníky nevztahuje. Nelze na ně aplikovat ani zákon o úřednících územních samosprávných celků.“⁵⁶ Pracovně právní vztah mezi strážníkem a jeho zaměstnavatelem tedy vznikne pracovní smlouvou, nikoliv rozhodnutím o přijetí do služebního poměru. Zaměstnavatelem je v případě OP obec a v případě městské policie vystupuje na straně zaměstnavatele město nebo městys. „Z hlediska pravomocí však není mezi obecní a městskou policií žádný rozdíl. Rozdíl je pouze v názvu.“⁵⁷

V úvodním ustanovení ZOP nalezneme informaci o tom, kdo tvoří OP. Mezi zaměstnance OP patří čekatelé, strážníci a ostatní zaměstnanci obce, přičemž platí, že pouze strážníci mohou vykonávat oprávnění náležící strážníkům.⁵⁸ Pod pojmem ostatní zaměstnanci obce si lze představit osoby, jež zabezpečují administrativní a technický chod OP.

„Strážník, pokud splňuje všechny zákonem stanovené požadavky, požívá právní ochrany úřední osoby, čemuž však odpovídá i jeho případná trestně právní odpovědnost. Strážník má postavení úřední osoby jak v době služby, tak i mimo službu, pokud plní úkoly OP a je jako strážník označen nebo se prokáže zákonem stanoveným způsobem.“⁵⁹ Z výše uvedeného vyplývá, že pokud strážník při plnění úkolů OP nebude označen jako strážník nebo se zákonem stanoveným způsobem neprokáže, status úřední osoby se na něj vztahovat nebude. „Strážník může mít i postavení tzv. nezúčastněné osoby podle trestního řádu, pokud si jeho přítomnost vyžádá orgán činný v trestním řízení.“⁶⁰

⁵⁵ MACEK, Pavel. *Bezpečnost obcí a regionů*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o., 2011. s. 35.

⁵⁶ SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga. *Správní právo zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství Leges, 2014. s. 420.

⁵⁷ Odbor bezpečnostní politiky, oddělení obecní policie, zbrani a dopravního inženýrství. *Pojem a postavení obecní policie*. [online]. mvcr.cz, [cit. 27. října 2015]. Dostupné na < <http://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d> >.

⁵⁸ § 1a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

⁵⁹ MACEK: *Bezpečnost obcí...*, s. 35 - 36.

⁶⁰ VETEŠNÍK, Pavel a kolektiv. *Obecní policie*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o, 2013. s. 84.

3.2 Podmínky výkonu zaměstnání strážníka obecní policie

Aby se občan ČR mohl stát strážníkem, musí splňovat zákonem stanovené podmínky.

Tyto předpoklady pro výkon zaměstnání strážníka jsou obsaženy v § 4 odst. 1 ZOP.

První podmínkou je **bezúhonnost**, kterou zákon vymezuje negativně, a to tím způsobem, že bezúhonným se nerozumí taková osoba, která v posledních pěti letech byla pravomocně odsouzena za trestný čin. V tomto případě se „*bezúhonnost prokazuje výpisem z Rejstříku trestu, které nesmí být starší 3 měsíců.*“⁶¹

Dalším požadavkem je **spolehlivost**, který je obdobně jako požadavek bezúhonnosti vymezen negativně. Za spolehlivého uchazeče zákon nepovažuje osobu, která byla v posledních třech letech opakovaně uznána vinnou z přestupku na úsecích např. veřejného pořádku, občanského soužití či obrany ČR. Spolehlivost je prokazována čestným prohlášením ne starším 3 měsíců.⁶²

Obecnou podmínkou všech fyzicky náročných povolání, je **zdravotní způsobilost** zaměstnance. Podrobně se tomuto pracovně právnímu aspektu věnuje vyhláška o zdravotní způsobilosti strážníka.

ZOP pro uchazeče o zaměstnání strážníka určil **min. věkovou hranici 21 let a min. stupeň vzdělání** stanovil na střední úroveň s maturitní zkouškou.

Patrně tou nejdůležitější podmínkou pro uchazeče o zaměstnání strážníka je složit **zkoušku** a naplnit tak poslední požadavek k získání osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů.

Obec, u níž se ta která osoba uchází o zaměstnání strážníka, je zákonem zatížena řadou povinností stanovených v § 4d ZOP. Mezi nejvýznamnější povinnosti obce ve vztahu k uchazeči zařazují povinnost přihlásit uchazeče ke zkoušce, kterou zaštituje zkušební komise MV. Obec, jakožto zaměstnavatel strážníků, je povinna zabezpečit školení nejdříve čekatele, a to max. do šesti měsíců od vzniku pracovního poměru, a poté i strážníka nejméně tři měsíce před skončením platného osvědčení.

Jelikož strážník při výkonu svého zaměstnání má k dispozici i služební zbraň, musí obec zabezpečit speciální výcvik v souvislosti s používáním takové střelné zbraně. Výsledkem výcviku je potvrzení o vykonání výcviku, které je předpokladem pro složení zkoušky. Z výše uvedeného vyplývá, že čekatel před připuštěním ke zkoušce, musí projít výcvikem, na jehož konci mu bude uděleno potvrzení o vykonání výcviku a teprve s tímto potvrzením může být připuštěn ke zkoušce.

---

⁶¹ § 4a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

⁶² Tamtéž, § 4b.

Zkouška se skládá z písemné a posléze i ústní části, přičemž podrobnější výklad k průběhu obou částí zkoušky je upraven prováděcí vyhláškou. Čekatel i strážník musí úspěšně vykonat obě části zkoušky, aby mu bylo vystaveno osvědčení. Není ojedinělé, že čekatel nebo strážník na první pokus u některé či obou částí zkoušky neuspěje. V takovém případě bude obci, která čekatele nebo strážníka ke zkoušce přihlásila, doručen MV protokol, ve kterém bude obec informována o průběhu a výsledku zkoušky. Zkouška může být až dvakrát opakována, aniž by obec opět musela neúspěšného čekatele nebo strážníka přihlásit ke zkoušce. MV sdělí obci nejméně patnáct dní předem místo a čas opakování neúspěšné části zkoušky. Zkouška může být opakována v rozmezí od jednoho do tří měsíců od jejího prvního nezdařilého pokusu. V případě neúspěšného opakování zkoušky MV stanoví poslední termín zkoušky. Učiní tak nejdříve po uplynutí dvanácti měsíců.⁶³

Po úspěšném složení zkoušky strážníkovi náleží osvědčení, které mu vydá MV. Takové osvědčení je platné bez dalšího tři roky od úspěšného vykonání zkoušky.⁶⁴

Skutečnost, že strážník složí zkoušku a v důsledku toho získá osvědčení, nezaručuje, že mu toto osvědčení v průběhu jeho platnosti nemůže být ze zákonných důvodů odňato. MV totiž může dostat informaci, ať už z vlastní iniciativy nebo na základě vnějšího podnětu, že strážník přestal splňovat podmínky odborné způsobilosti. Na základě důvodných pochybností může MV toho kterého strážníka vyzvat k přezkoumání odbornosti i v době platnosti jeho osvědčení.

Z důvodů stanovených v § 5 odst. 3 ZOP může platnost osvědčení bez dalšího zaniknout. Nejčastější příčinou zániku platnosti osvědčení je druhé neúspěšné opakování zkoušky nebo skončení pracovního poměru při současném splnění podmínky, že ten který strážník do tří měsíců od skončení pracovního poměru nezačne vykonávat zaměstnání strážníka pro jinou obec.

3.3 Povinnosti strážníků

Vzhledem k tomu, že povinnosti a oprávnění strážníků jsou zakotveny v několika právních předpisech, zabývala jsem se pouze některými povinnostmi a oprávněními uvedenými v ZOP.

Mezi základní povinnosti každého strážníka zařazuji povinnost dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob, povinnost poučovací, povinnost poskytnout pomoc, povinnost konat, povinnost prokázat příslušnost k OP, povinnost použít odpovídající výzvy, oznamovací povinnost, povinnost mlčenlivosti a povinnost sepsat úřední záznam.

⁶³ MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo*. 1. vydání. Praha: Linde, 2009. s. 249. (§ 4d.).

⁶⁴ § 4e odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

První vyjmenovaná povinnost souvisí se zásadou přiměřenosti, kdy si strážník při plnění svých úkolů musí počínat tak, aby nevznikla „*bezduvodná újma a případný zásah do práv a svobod*“⁶⁵ osob, vůči kterým zakročuje.

Ve výčtu druhá strážníková povinnost spočívá v obeznámení osob, proti kterým směřuje úkon strážníka, s jejich právy a povinnostmi. Poučovací povinnost lze z časového hlediska rozdělit na předběžnou a následnou. Předběžnou poučovací povinnost si lze představit ve formě uvedené v § 11 ZOP, kdy osoba musí být strážníkem poučena o možnosti odepřít podání svědectví. Následná poučovací povinnost se v praxi projevuje např. v seznámení osoby s jejím nárokem na náhradu ušlého výdělku.⁶⁶

V pořadí třetí je povinnost strážníka poskytnout pomoc každému, kdo o ni požádá, a to v rozsahu jemu svěřených oprávnění a povinností. Povinností strážníka tedy nebude např. zneškodnění výbušného systému, jelikož k této činnosti nemá potřebná oprávnění.⁶⁷

Další povinností strážníka je povinnost konat, a to v pracovní době i mimo ni. V prvním případě strážník musí využít všech jemu zákonem svěřených oprávnění, aby zabránil v páchání protiprávní činnosti. Ve druhém případě je strážník „*povinen v mezích ZOP provést zákrok, popř. učinit jiné opatření, zejména vyrozumět nejbližší útvar policie, je-li páchán trestný čin nebo přestupek, kterým je ohrožen život, zdraví nebo majetek.*“⁶⁸

Specifickou povinností je prokázat příslušnost k OP dle § 9 ZOP. Strážník svou povinnost splní, jestliže při výkonu svých oprávnění nosí stejnokroj s odznakem OP, identifikačním číslem a názvem obce, popř. zmocněním obce, na jejímž území vykonává svou činnost. Po pracovní době se strážník prokazuje průkazem OP.⁶⁹

Odpovídající výzva se projevuje „*sdělením, co má osoba učinit, čeho se má zdržet apod.*“⁷⁰ Všechny osoby mají povinnost uposlechnout výzvy příslušníka policejního útvaru.

Z jiné části práce víme, že strážník není oprávněn vyšetřovat trestné činy. Z toho vyplývá povinnost strážníka v případě podezření ze spáchání trestného činu učinit oznámení Policii ČR.⁷¹

Ze znalosti o činnosti strážníků lze dovodit, že při výkonu svých oprávnění se strážníci setkávají s citlivými informacemi. I z tohoto důvodu se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti, která trvá i po skončení pracovního poměru.⁷²

---

⁶⁵ VETEŠNÍK, Pavel, CHAUER Ivo. *Příručka strážníka*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 19.

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ Tamtéž, s. 20.

⁶⁸ Tamtéž, s. 21.

⁶⁹ Tamtéž, s. 22.

⁷⁰ Tamtéž, s. 19.

⁷¹ Tamtéž, s. 23.

⁷² Tamtéž, s. 27.

Poslední z mého taxativního výčtu základních povinností strážníků je povinnost sepsat úřední záznam o věcech, které v průběhu své pracovní doby řeší.⁷³

3.4 Oprávnění strážníka

S funkcí strážníka nejsou spojeny jen povinnosti, strážníci mají také řadu oprávnění, bez jejichž uplatnění by OP nemohla plnit svou funkci.

Na úvod oprávnění strážníků rozdělím dle jejich působení, a to na oprávnění ve vztahu k osobám, oprávnění ve vztahu k věcem a oprávnění ve vztahu k informacím. Zákonný základ všech níže zmíněných oprávnění je uveden počínaje § 11 a konče § 17a ZOP.

Do první kategorie oprávnění lze volně zařadit oprávnění vyžadovat od každého věcnou a osobní pomoc, oprávnění předvést osobu, oprávnění zakázat vstup na určená místa a oprávnění zabezpečovat dopravu osob do zdravotnického zařízení nebo do záchranné stanice.

Do skupiny oprávnění vztahující se k věcem patří oprávnění odebrat zbraň, oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, oprávnění odejmout věc, oprávnění použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla a oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven.

Mezi oprávnění ve vztahu k informacím zařadím oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů, oprávnění vyžadovat prokázání totožnosti, oprávnění zpracovávat osobní údaje, oprávnění OP pořizovat audiovizuální záznamy.

Vzhledem k obsáhlosti tématu vyberu z každé ze tří kategorií jedno oprávnění, které je dle mého názoru strážníky nejčastěji využívané.

Oprávnění zakázat vstup na určená místa

Možnost strážníků zakázat vybraným osobám vstup na určená místa je zakotvena v § 15 odst. 1 ZOP.

V praxi bývá tento institut využíván zejména při vyšetřování protiprávního jednání na místě. V první řadě se jedná o prevenci, aby nedošlo k poškození důkazů nebo šíření paniky. „K vyznačení nebo ohraničení určeného místa může být použito technických prostředků. Je-li jako technický prostředek použit pás s názvem obce a nápisem >>zákaz vstupu <<, jedná se o příkaz.“⁷⁴ Oprávnění zakázat vstup na určená místa není výjimkou, i zde totiž platí, že neuposlechnutí příkazu strážníka je v rozporu se zákonem. Osoba, která se nepodrobí příkazu strážníka podle § 15 odst. 1 ZOP, se dopouští přestupku neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci obsažené v § 47 odst. 1 písm. a) PřesZ, za což jí hrozí peněžitá

⁷³ VETEŠNÍK, Pavel, CHAUER Ivo. *Příručka strážníka*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 28.

⁷⁴ BŘEŇ, Jan. *Obecní policie /4. Moderní obec*, 2013, roč. XIX, č. 6, s. 39.

pokuta až do výše 5 000 Kč. Navíc je strážník legitimně zmocněn použít donucovací prostředky k nastolení požadovaného stavu.⁷⁵

Oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven

Dle § 17c ZOP je strážník oprávněn vstupovat do živnostenských prodejen, a to v otevírací době a pouze do míst, která jsou volně přístupná zákazníkům. To neplatí, jestliže vznikne situace, na kterou lze uplatnit institut krajní nouze.⁷⁶

V praxi se toto oprávnění projevuje především v kontrole živnostníků při prodeji alkoholických nápojů a tabákových výrobků osobám mladším 18 let.

S účinností novely ZOP, která je v současné době odložena na rok 2017, dojde k rozšíření takového oprávnění. Strážník bude mj. legitimován vstupovat i do míst, která zákazníkům nejsou běžně přístupná. Důvodem je skutečnost, že k nelegálním činnostem dochází především na těchto strážníkům dosud zapovězených místech.

Oprávnění požadovat vysvětlení

Oprávnění požadovat vysvětlení od osoby, „*kteřá může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku nebo jiného správního deliktu nebo jeho pachatele, jakož i ke zjištění skutečného stavu věci*“,⁷⁷ je obsaženo v § 11 odst. 1 ZOP. Jedná se o nejčastěji využívané oprávnění, jelikož má široké pole působnosti. Nedílnou součástí takového oprávnění je možnost strážníka pozvat si osobu, od které vyžaduje vysvětlení, na předem určené místo, kde s ní sepíše písemný zápis. Za předpokladu, že bude požadováno vysvětlení od osoby mladší 15 let, musí být přítomen také její zákonný zástupce.⁷⁸

K oprávnění požadovat vysvětlení se váže také povinnost strážníka osobu předem informovat o možnosti odepřít svědectví. Ovšem odepřít svědectví lze jen ze zákonných důvodů, mezi které patří případy, kdy by osoba, od které je svědectví požadováno, mohla takovým svědectvím způsobit rodinnému příslušníku nebezpečí postihu za trestný čin nebo přestupek.⁷⁹ Zároveň si strážník musí počínat velmi opatrně, jelikož při výslechu po vyslýchané osobě nemůže požadovat vysvětlení utajované skutečnosti, proto si strážník musí být vědom, zda se k vyžadované informaci neváže povinnost mlčenlivosti.⁸⁰

Za účelem motivování osob k včasnému vyhovění požadavku na podání vysvětlení zákon obsahuje ustanovení, na základě kterého mají takové osoby nárok na náhradu nutných

---

⁷⁵ VETEŠNÍK, Pavel, CHAUER Ivo. *Příručka strážníka*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 34 - 35.

⁷⁶ Tamtéž, s. 52.

⁷⁷ BŘEŇ, Jan. *Obecní policie /4. Moderní obec*, 2013, roč. XIX, č. 6, s. 39.

⁷⁸ Rodič nebo opatrovník

⁷⁹ BŘEŇ, Jan. *Obecní policie /4. Moderní obec*, 2013, roč. XIX, č. 6, s. 39.

⁸⁰ Tamtéž.

výdajů a na náhradu ušlého zisku⁸¹, kterou jim vyplácí obec. Osoba podávající vysvětlení také musí být včas seznámena s tím, že nárok na náhradu zaniká uplynutím lhůty sedmi dnů od podání vysvětlení. Nárok na náhradu nemají osoby, které se dostaví pouze ve vlastním zájmu nebo kvůli svému protiprávnímu jednání.⁸² Institut náhrady škody má pomoci motivovat osoby, jež by svým vysvětlením mohli přispět k vyřešení nebo objasnění konkrétní věci, k dostavení se na předem sjednané místo. Osobě podávající vysvětlení by tedy obec proplatila např. cestovní jízdenku. Osoba může být také předvedena, pokud se nedostaví bez dostatečné omluvy nebo zákonného důvodu.⁸³

3.5 Donucovací prostředky

ZOP ve svém § 18 zařazuje do souboru donucovacích prostředků: hmaty, chvaty, údery, kopy, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, pouta, úder služební zbraní, hrozbu namířenou služební zbraní, varovný výstřel ze služební zbraně a technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

Do výše uvedeného taxativního výčtu donucovacích prostředků byl jako poslední vložen poslední jmenovaný, a to technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla. Tento právní institut si vyžádala praxe, proto mohu procesní kroky zákonodárců hodnotit pouze kladně.

Obecně platí, že k použití jakéhokoliv donucovacího prostředku by se měl strážník uchýlit až v krajní nouzi. V případě zásahu by se měl pokusit použít dle jeho uvážení nejvhodnější prostředky k nastolení veřejného pořádku, přičemž by takovým zásahem měl co možná nejméně zasahovat do základních práv a svobod osob.

Před samotným použitím některého donucovacího prostředku je strážník povinen vyzvat osobu k upuštění od protiprávního jednání prostřednictvím ústní výzvy „jménem zákona.“⁸⁴

Vzhledem k dočasnému porušování ústavně zaručeného práva na volný pohyb osob, platí zvláštní podmínky pro použití pout. Přikročit k tomuto značně nedůstojnému donucovacímu prostředku lze pouze v případě, kdy osoba, proti které se zakročuje, klade odpor nebo napadá ostatní osoby. U osoby, která byla strážníkem spoutaná, může tento stav

⁸¹ MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo*. 1. vydání. Praha: Linde, 2009. s. 265 (§ 77 odst. 7).

⁸² § 11 odst. 7 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

⁸³ VETEŠNÍK, Pavel, CHAUER Ivo. *Příručka strážníka*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 53.

⁸⁴ Tamtéž, s. 68 - 69.

trvat nejdéle dvě hodiny. V této lhůtě musí být zatčená osoba propuštěna nebo předána Policii ČR k dalšímu šetření.⁸⁵

Mezi nejnebezpečnější donucovací prostředky patří bezesporu použití služební zbraně. Strážník k využití takového institutu může přikročit opravdu jen v krajních situacích, zejména v případech, kdy je pachatel na útěku.⁸⁶ Zároveň si strážník při nakládání se služební zbraní musí počínat mimořádně opatrně. I přes maximální opatrnost nemůže vyloučit možnost zasáhnutí osoby, proti které v danou chvíli nezakročuje.

O použití jakéhokoliv ze zákonem vymezeného donucovacího prostředku je strážník povinen bezprostředně po zásahu vyrozumět osobu řídící a sepsat s ní úřední záznam.⁸⁷

Většina donucovacích prostředků nelze využít proti specifické skupině osob, kterým ze zdravotních či jiných důvodů hrozí nebezpečí. Do této kategorie ZOP zařazuje především zjevně těhotné ženy, děti a staré nebo jinak indisponované osoby.⁸⁸

---

⁸⁵ VETEŠNÍK, Pavel, CHAUER Ivo. *Příručka strážníka*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 68.

⁸⁶ § 20 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

⁸⁷ § 21 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

⁸⁸ § 22 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii

4 Záruky zákonnosti v oblasti obecní policie

Výkon zákonem stanovené činnosti OP není považován za správní řízení, jehož podobu stanovuje SŘ. Jedinou výjimkou z pravidla je ukládání pokut v blokovém řízení a některé další činnosti, které strážník vykonává v postavení správního orgánu. Z výše uvedeného vyplývá, že výsledkem činnosti strážníků není rozhodnutí, které zakládá, mění či ruší práva a povinnosti konkrétních osob, a právě z tohoto důvodu nejsou zákonem povoleny žádné řádné opravné prostředky.

I když zákon neumožňuje proti faktickému úkonu a bezprostřednímu zásahu OP využít odvolání či rozklad jako opravné prostředky, existuje několik dalších možností, které se poškozenému nabízí k dovolání svého práva. Je to neformální stížnost, stížnost podle § 175 SŘ, žaloba proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (SŘS), a jako poslední možnost je ústavní stížnost, kterou lze podat na základě § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o ústavním soudu.

V případě, že činností OP byla způsobena škoda, přichází v úvahu využití právního institutu odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.⁸⁹

Neformální stížnost

Jak již z pojmenování vyplývá, první možnost obrany proti nezákonnému zásahu OP má neformální charakter, tzn. orgán pověřený k vyřizování stížností podle ZOP se stížnostmi nemusí zabývat, ani učinit případná nápravná opatření.

Poškozená osoba svou stížnost může směřovat jednak určenému strážníkovi jednak osobě řídící, kterou zpravidla bývá starosta nebo pověřený člen zastupitelstva obce k řízení OP. Adresátem stížnosti bude zastupitelstvo v případě, kdy stížnost směřuje právě proti činnosti osoby řídící.⁹⁰

Stížnost podle § 175 SŘ

Takový typ stížnosti lze podat proti nevhodnému chování úřední osoby nebo proti nesprávnému postupu správního orgánu. Stížnost dle § 175 SŘ je nutno brát jako podpůrný prostředek nápravy, čili pokud zákon neukládá jiný prostředek nápravy.

---

⁸⁹ VETEŠNÍK, Pavel a kolektiv. *Obecní policie*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o, 2013. s. 280.

⁹⁰ Tamtéž.

V tomto případě se stížnost hodnotí z hlediska jejího obsahu, nikoliv označení. Zároveň musí platit, že podání stížnosti nesmí být stěžovateli na újmu.

Stížnost může být podána jak ústně, tak písemně, a to takovému správnímu orgánu, vůči kterému stížnost směřuje. Zákonná lhůta pro vyřízení stížnosti je šedesát dnů, ve kterých musí být stěžovatel vyrozuměn o výsledku jeho stížnosti. Vzhledem k faktu, že stížnost vyřizuje správní orgán, vůči kterému stížnost směřuje, může zde dojít k neobjektivnímu posouzení. Proto zákon umožňuje přezkum vyřízení stížností nadřízeným správním orgánem. V případě OP je tímto nadřízeným správním orgánem krajský úřad, popř. věcně příslušné Ministerstvo u Městské policie hlavního města Prahy.⁹¹

Žaloba proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu

Žalobu podle § 82 SŘS lze podat pouze za předpokladu kumulativně splněných podmínek. Aktivně legitimována je osoba, která tvrdí, že byla přímo zkrácena na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu. Dále musí platit, že zásah musel směřovat přímo proti ní, nikoliv proti jiné osobě, jelikož nelze podat popsanou žalobu ve prospěch jiné osoby.

Žalovaným je správní orgán, který provedl zásah, popř. správní orgán, kterému je podřízen ozbrojený či jiný obdobný sbor.⁹² Pasivně legitimována je obec, což je zapříčiněno také tím, že je podle § 1 odst. 1 ZOP zřizovatelem OP a podle § 24 téhož zákona odpovídá za škodu způsobenou strážníkem v souvislosti s plněním úkolů stanovených ZOP nebo zvláštním zákonem.⁹³ Subjektivní lhůtou pro podání žaloby jsou dva měsíce ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu a objektivní lhůta je dva roky ode dne, kdy k nezákonnému zásahu došlo.⁹⁴ Aby žaloba nebyla odmítnuta pro nepřípustnost, musí být vyčerpány všechny opravné prostředky. Za předpokladu, že se žalobce domáhá pouze konstatování, že zásah byl nezákonný, nemusí být vyčerpány všechny opravné prostředky.

Pokud krajský soud dojde k závěru, že je žaloba důvodná, určí nezákonnost zásahu, popř. nařídí, aby byl obnoven stav před zásahem nebo žalovaného vyzve k upuštění od opakovaného porušování práva.⁹⁵

V praxi je nejčastějším důvodem pro podání žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu odstraňování vozidel.⁹⁶

⁹¹ VETEŠNÍK, Pavel a kolektiv. *Obecní policie*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o, 2013. s. 282.

⁹² § 83 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

⁹³ JEMELKA, Luboš a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: C.H.Beck, 2013. s. 719.

⁹⁴ VETEŠNÍK: *Obecní policie...*, s. 284.

⁹⁵ § 87 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

⁹⁶ VETEŠNÍK: *Obecní policie...*, s. 284.

Ústavní stížnost

„Ústavní soud je v rámci soudní moci specifickým orgánem, neboť nepatří do soustavy obecných soudů, nýbrž stojí vedle této soustavy jako samostatný soudní orgán.“⁹⁷

K podání ústavní stížnosti je aktivně legitimována osoba, bez ohledu na její právní postavení, jestliže tvrdí, že jiným zásahem orgánu veřejné moci bylo porušeno její základní právo nebo svoboda zakotvená v ústavním pořádku.⁹⁸

Ústavní stížnost lze podat až po vyčerpání všech opravných prostředků, kterými jsou žaloba proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu a kasační stížnost.⁹⁹

4.1 Kontrolní činnost ministerstva vnitra na úseku obecní policie

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (kompetenční zákon) ustanovuje MV jako ústřední orgán státní správy, přičemž § 12 odst. 1 písm. a) téhož zákona podřazuje státní správu pro vnitřní věci, především tedy pro veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti, právě pod úkoly MV.

Hlavním úkolem nejen MV je navrhování zákonů v oblasti, kterou spravují. Ve vztahu k OP vydávají stanoviska, jejichž hlavním účelem je pomoci obcím s výkladem právních předpisů a sjednocování rozhodovacích praxí OP. Tato stanoviska však nejsou pro obce nikterak závazná, záleží tedy na úvaze té které obce, zda této pomoci využije či nikoliv.

Jak jsem již předeslala ve druhé kapitole, obce mohou mezi sebou uzavřít veřejnoprávní smlouvu. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je zapotřebí souhlas krajského úřadu. Může se stát, že z nějakého důvodu, ať už zákonného či nezákonného, souhlas udělen nebude. V takovém případě MV vystupuje jako odvolací orgán, který přezkoumá napadené rozhodnutí a tím vykonává kontrolu nad řádným výkonem činnosti OP.

Osobně se přikláním k názoru, že nejdůležitější činností MV na úseku OP je realizace zkoušky, jejímž výsledkem je vydání osvědčení, které je nutnou podmínkou pro výkon zaměstnání strážníka. Prostřednictvím svých zkušebních komisí MV redukuje počet i úroveň strážníků.

Tím nejsou ani zdaleka vyčerpány všechny možnosti kontroly OP. MV totiž vykonává dozor nad dodržováním zákonem stanovených jednotných prvků stejnokroje strážníka či označení motorových vozidel. Režim výkonu dozoru se řídí kontrolním řádem, který mj.

⁹⁷ JIRÁSEK, Jiří a kol. *Ústavní základy organizace státu*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Leges s. r. o., 2013. s. 277.

⁹⁸ VETEŠNÍK, Pavel a kol. *Obecní policie*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o., 2013. s. 285.

⁹⁹ Tamtéž.

ukládá obcím povinnost spolupracovat s dozorovým orgánem a poskytovat mu informace vztahující se k předmětu kontroly.¹⁰⁰

V prvním stupni MV projednává správní delikty, kterých se obec dopustila tím, že dostatečně nezajistila stejnokroje strážníků nebo jejich motorových vozidel, stejně tak vědomě či nevědomě dopustila, aby činnost strážníka vykonávala osoba bez platného osvědčení.¹⁰¹

Obec má povinnost bezprostředně po vyhlášení OZV tento právní akt odeslat MV. Vzhledem k tomu, že OP je zřizována a zrušována právě formou OZV, týká se tato kontrolní činnost i OP. Jestliže by MV z pozice dozorového orgánu spatřilo na OZV nějakou zákonnou vadu, musí dát obci přiměřenou lhůtu k nápravě. To neplatí, jestliže by se taková vada týkala neoprávněného zásahu do lidských práv a svobod. V případě tak závažného zásahu do ústavně zaručených práv a svobod by MV bez váhání předmětnou OZV sistovalo.¹⁰²

4.2 Role veřejného ochránce práv na úseku obecní policie

V právním řádu ČR má veřejný ochránce práv (ochránce) specifické postavení, jelikož se jedná o nezávislý monokratický státní orgán volený Parlamentem ČR. Výsledkem činnosti ochránce bývá zpravidla doporučení, které není právně závazné, nicméně správní orgány, vůči kterým doporučení ochránce směřuje, ho víceméně respektují. V tomto ohledu se dá hovořit o principu přirozené autority. Rozsah jeho působnosti je upraven zákonem č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

Ve vztahu k OP má ochránce velmi omezené možnosti zásahu. OP je zřizována a zrušována formou OZV zastupitelstvem obce v samostatné působnosti. Veškeré činnosti, které jsou strážníky vykonávány podle ZOP, jsou vykonávány v samostatné působnosti, z čehož vyplývá, že nespádají do působnosti ochránce. V samostatné působnosti strážníci vykonávají např. předvolání osoby, vyžadování prokázání totožnosti nebo použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Nicméně některé činnosti strážník vykonává v rámci přenesené působnosti, což znamená, že do nich ochránce může zasahovat.

Strážník v přenesené působnosti vykonává např. tyto činnosti: přijímá oznámení o spáchání přestupku, správního deliktu či trestného činu, projednává přestupky v blokovém řízení dle § 86 písm. d) PřesZ, a celou řadu oprávnění vyplývajících ze zákona č. 361/2000 Sb.,

---

¹⁰⁰ VETEŠNÍK, Pavel a kolektiv. *Obecní policie*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o, 2013. s. 287.

¹⁰¹ Tamtéž.

¹⁰² Pozastavilo účinnost OZV

o provozu na pozemních komunikacích a zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami.¹⁰³

V případě, kdy se osoba bude cítit dotčena na svých právech zásahem strážníků, může se písemně nebo ústně obrátit na Kancelář veřejného ochránce práv, kde bude věc řádně prošetřena. Výhodou ombudsmana je i fakt, že jeho činnost je bezplatná, tudíž se na něj mohou obrátit i nemajetné osoby. Předpokladem pro hladký průběh šetření ochráncem je vyčerpání všech opravných prostředků, tj. neformální stížnost nebo stížnost podle § 175 SŘ. V opačném případě bude Kancelář veřejného ochránce práv stěžovateli doporučeno, aby tak učinil.

Písemný nebo ústní podnět stěžovatele není jedinou možností zahájení šetření. Ochránce se o porušení práv na úseku OP může dozvědět také z vlastní iniciativy. Ochránce mj. disponuje velmi účinným nástrojem, a tím je možnost medializovat problém. Tento nástroj je využíván ve výjimečných situacích, kdy ani apel ochránce na sjednání adekvátní nápravy správním orgánem nebyl úspěšný.

---

¹⁰³ Kancelář veřejného ochránce práv. *Veřejný ochránce práv a Policie České republiky, obecní (městská) policie a státní zastupitelství*. [online]. ochrance.cz, [cit. 26. ledna 2016]. Dostupné na <<http://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/policie-cr-obecni-policie-a-statni-zastupitelstvi/>>.

5 Úvahy de lege ferenda

Zákonodárci si v procesu schvalování ZOP kladli za cíl, aby OP byla především veřejnou službou, která zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku, což se mu do jisté míry podařilo. Nicméně v poslední době se rozmáhá trend, že obec nevyužívá možnost zřídit OP. Důvodem není nižší kriminalita, jak by se mohlo zdát, ale konkurence v podobě agentur.

Tématem, které v posledních letech otřásá OP napříč Evropou, je upřednostňování služeb agentur před OP. O závažnosti svědčí i fakt, že MV považovalo za nutné se k dané problematice vyjádřit. Učinilo tak formou stanoviska MV, odboru bezpečnostní politiky k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v působnosti obcí soukromoprávními subjekty.

Agentury jsou klasické soukromoprávní subjekty, které vykonávají sjednanou činnost na území obce.¹⁰⁴ K založení takové agentury je nutné vyřízení koncesní listiny místně příslušným živnostenským úřadem. Důraz kladu především na to, že agenturám nikdy nebyla a ani nemohou být přiznána veřejnoprávní oprávnění, jelikož jejich jednání se omezuje pouze na soukromoprávní činnost.¹⁰⁵ V tom spočívá hlavní rozdíl mezi OP a agenturou. Jinak řečeno, agentury na žádný jiný subjekt nemohou převést víc práv než disponují oni sami.

Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku má obec na výběr, zda zřídí OP, jako orgán veřejné moci nabytý celou řadou oprávnění a povinností, nebo prostřednictvím příspěvkové organizace zřídí agenturu, které nenáleží víc práv než jakémukoliv jinému občanu. Není vyloučeno zřídit OP a zároveň i agenturu formou příspěvkové organizace, nicméně by to pro obec znamenalo velkou finanční zátěž. Hlavně z toho důvodu to v praxi není příliš vídaným jevem. Zákonné zmocnění ke zřizování právnických osob a organizačních složek obce nalezneme v § 35a odst. 1 zákona o obcích. V praxi se ovšem lze častěji setkat s uzavřením soukromoprávní smlouvy mezi obcí a agenturou.

Kladu si otázku, zda zřízení agentur, popř. uzavření smlouvy s takovou agenturou je smysluplné. Vzhledem k nezvratnému faktu, že zaměstnanci agentury nejsou strážníky, neboli orgánem veřejné moci, kterým je zákonem svěřeno nezanedbatelné množství oprávnění k zabezpečení ochrany osob a majetku, považují rozhodnutí obce o zřízení agentury nebo

---

¹⁰⁴ RYŠAVÝ, Ivan. Obecní policie, či bezpečnostní agentura? Otázka, kterou už si začaly klást některé obce. *Moderní obec*, 2013, roč. XXI, č. 7, s. 13.

¹⁰⁵ Odbor bezpečnostní politiky. *Stanovisko Ministerstva vnitra, odboru bezpečnostní politiky k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v působnosti obcí soukromoprávními subjekty (soukromými bezpečnostními službami)*. [online]. mvcr.cz, [cit. 4. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/zabezpecovani-mistnich-zalezitosti-verejneho-poradku-v-pusobnosti-obce-soukromymi-bezpecnostnimi-sluzbami-stanovisko-ministerstva-vnitra-odboru-bezpecnostni-politiky.aspx>>.

spolupráci s takovými agenturami za kontraproduktivní, nicméně připouštím, že v některých situacích je přítomnost zaměstnanců agentury téměř na místě. Příkládám srozumitelnější vysvětlení pro čtenáře laika. Zaměstnanec agentury sice může chránit majetek obce, která ji zřídila nebo která je smluvní stranou smlouvy, nicméně v případě zjištění protiprávního jednání tento zaměstnanec nemá jinou možnost, než zavolat policii, která dle vyhodnocení situace může použít některé z jim zákonem přiznaných oprávnění, kterým se mj. věnuji ve třetí kapitole. K nejčastěji využívaným oprávněním bych zařadila oprávnění vyžadovat vysvětlení¹⁰⁶ a oprávnění zjišťovat totožnost osob dopouštějících se protiprávního jednání.¹⁰⁷ Žádné z výše uvedených oprávnění nemůže zaměstnanec agentury využít. Za předpokladu, že se zaměstnanec agentury při výkonu sjednané činnosti setká s protiprávním jednáním, náleží mu pouze taková práva, jako každému občanu bez ohledu na jeho postavení.¹⁰⁸ Pro ilustraci uvádím práva, která má běžný občan, a tedy i zaměstnanec agentury: učinění oznámení o spáchání protiprávního jednání u věcně a místně příslušného správního orgánu, konkrétně orgánu OP nebo Policie ČR, využití právních institutů krajní nouze a nutné obrany nebo „zadržení pachatele trestného činu při jeho spáchání nebo bezprostředně po něm a jeho bezodkladné předání Policii ČR.“¹⁰⁹

Jako nedořešené považuji absenci požadavku na zkoušku nebo jinou povinnost zaměstnanců agentury proškolení se v základních trestně právních aspektech. U některých jednání osob totiž není zcela jasné, zda se jedná o protiprávní jednání, či nikoliv. V důsledku nedostatku vědomostí a zkušeností se tito zaměstnanci mohou lehce dopustit chybného vyhodnocení situace, které se může projevit např. v zahlcování správních orgánů nedůvodnými oznámeními. Ačkoliv čelní představitelé agentur jedním dechem oponují, že před plněním smluvní činnosti samozřejmě dochází ke školení zaměstnanců, ovšem kdo a jakým způsobem tak činí, již nevedou. Na druhou stranu se všichni občané mohou sami přesvědčit, zda činnost zaměstnanců agentury přináší ovoce, jelikož většinu času tito zaměstnanci tráví na veřejných místech, ať už to jsou školy nebo kulturní akce, kde jsou na očích všem lidem. Výsledek jejich snažení o zajištění bezpečí osob a majetku proto nejlépe zhodnotí sami občané, kteří na daném místě bydlí, a jen oni mohou srovnat, zda se situace po příchodu zaměstnanců agentury zlepšila, či nikoliv.

O tom, že nic není černobílé, svědčí i fakt, že pověření obce k plnění běžné pochůzkové činnosti, kontroly dodržování OZV a nařízení obce prostřednictvím zaměstnanců

¹⁰⁶ BŘEŇ, Jan. *Obecní policie /4. Moderní obec*, 2013, roč. XIX, č. 6, s. 39.

¹⁰⁷ Tamtéž.

¹⁰⁸ RYŠAVÝ, Iva. *Obecní policie, či bezpečnostní agentura? Otázka, kterou už si začaly klást některé obce. Moderní obec*, 2015, roč. 2015, č. 7, s. 13.

¹⁰⁹ Tamtéž.

agentury se dá považovat za správní delikt obce ve smyslu § 27 odst. 1 ZOP, kdy obec pověřuje činností OP osobu bez osvědčení.¹¹⁰

Z výše uvedených důvodů doporučuji obcím, které dají přednost agentuře před OP, aby zaměstnance agentury pověřili k dočasnému, tedy časově omezenému, plnění úkolů na konkrétním místě. V praxi je „nejrozšířenější formou výkonu soukromých bezpečnostních služeb fyzická ostraha vykonávaná zaměstnanci agentury.“¹¹¹ Z vlastní zkušenosti bych doplnila ještě kontrolu a ochranu parkoviště, zabezpečení místního pořádku na sportovních a kulturních akcích, dohled nad dodržováním pořádku v prostorách úřadů či škol nebo prevence před kriminální činností.

Po mém kritickém zhodnocení celé situace bych jako ideální řešení viděla v součinnosti mezi OP a agenturami. Agentury by OP nekonkurovaly, pouze by doplňovaly jejich činnost v mezích zákona. V mnoha obcích ČR je velmi nízký stav strážníků v poměru ke kriminální činností, jež musí prověřovat, proto rozdělení povinností mezi strážníky a zaměstnance agentury by bylo prospěšné pro obě strany.

Oprávněně se domnívám, že v praxi bude dělat velké problémy rozeznat hranici mezi tím, kdy je jednání zaměstnanců agentury v souladu se zákonem a kdy už se obec dopouští správního deliktu podle § 27 odst. 1 ZOP. Některé jihočeské obce, které využívají služeb agentury, nenechali nic náhodě a do smlouvy vložili ustanovení o plné odpovědnosti agentury za činnost svých zaměstnanců. V případě porušení zákona ze strany zaměstnanců agentury jsou tyto obce oprávněny okamžitě vypovědět smlouvu a ukončit tak spolupráci.¹¹²

Nicméně se jedná o problematiku natolik složitou, že ji není možné vykládat jednoduše a jednostranně. Proto nelze než doufat, že zákonnou hranici činnosti agentur co nejdříve vytyčí zákonodárny sbor nebo příslušné orgány soudní moci.

Soukromé bezpečnostní agentury v Rakousku

Do jisté míry se lze inspirovat u našeho sousedního státu, a to Rakouska. Model využívání služeb agentur se s ohledem na velikost obcí a měst liší. V Rakouské spolkové zemi je Ústavou vyloučeno, aby statutární města zřizovala obecní, resp. městskou policii. Proto se

---

¹¹⁰ Odbor bezpečnostní politiky. *Stanovisko Ministerstva vnitra, odboru bezpečnostní politiky k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v působnosti obcí soukromoprávními subjekty (soukromými bezpečnostními službami)*. [online]. mvcr.cz, [cit. 4. února 2016]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/zabezpecovani-mistnich-zalezitosti-verejneho-poradku-v-pusobnosti-obce-soukromymi-bezpecnostnimi-sluzbami-stanovisko-ministerstva-vnitra-odboru-bezpecnostni-politiky.aspx>>.

¹¹¹ MACEK, Pavel a kol. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vydání. Praha: Police History, P.O. BOX 104, 2005. s. 22.

¹¹² RYŠAVÝ, Iva. *Obecní policie, či bezpečnostní agentura? Otázka, kterou už si začaly klást některé obce. Moderní obec*, 2015, roč. 2015, č. 7, s. 13.

některá z nich, např. hlavní město Vídeň, rozhodlo situaci vyřešit zřízením tzv. městských stráží, které jsou v podstatě totéž, co OP, akorát jinak nazvané. Jeden příklad za všechna statutární města v Rakousku zvolím *Wiener Neustadt*, které alespoň dle mého názoru, vyvinulo systém dodávání bezpečnostních služeb k uspokojení úřadů i občanů.

Volání po navýšení počtu policistů ze strany nespokojených občanů zapříčinila vražda za bílého dne z roku 2009. Po sérii jednání došlo vedení města k názoru, že najmout agenturu výrazně pomůže uklidnit vystrašené spoluobčany. Jejím úkolem byla pochůzková činnost, nicméně jen ve vytyčených částech města. V tomto konkrétním případě se jednalo o riziková místa, kde často docházelo k rušení nočního klidu či vandalismu. Činnost tedy byla časově omezena na páteční a sobotní noc a místně omezena konkrétně stanovenými částmi města. Stejně jako u nás, zaměstnanci agentur nedisponují žádnými pravomocemi, nicméně po zjištění protiprávního jednání celou záležitost oznámí policii, popř. zavolají záchrannou službu. Radnice města projekt vyhodnotila jako krátkodobý s vysvětlením, že pro tyto účely vyškolí vlastní zaměstnance.¹¹³

Osobně si umím představit, že by podobný model pojetí agentur byl zaveden na některých místech ČR, které jsou dlouhodobě zatíženy vysokou mírou kriminality.

---

¹¹³ KRULÍK, Oldřich. *Soukromá bezpečnostní agentura v roli „obecní policie“ - Rakousko*. [online]. securitymagazin.cz, [cit. 4. února 2016]. Dostupné na <<http://www.securitymagazin.cz/legislativa/soukroma-bezpecnostni-agentura-v-rol-i-obecni-policie-1404043100.html>>.

Závěr

Na začátku této práce jsem si vytyčila několik hlavních cílů, které jsem v mém pojetí *obecní policie jako orgánu obce* považovala za klíčové. Cílovou skupinu svých čtenářů jsem rozlišovala podle povědomí o problematice OP.

Čtenáři laikovi jsem v první kapitole osvětlila základní pojmy vztahující se k oblasti OP, které by mohly přispět k lepšímu pochopení předkládaného textu. Jsem si vědoma, že to nejsou zdaleka všechny pojmy, které se vážou k problematice OP, ovšem na jejich podrobný rozbor nebyl v mé práci prostor, z toho důvodu jsem zvolila z mého pohledu ty nejdůležitější pojmy.

I můj druhý cíl směřoval k seznámení čtenáře laika s chodem OP. Toho jsem docílila tím, že jsem čtenáře srozumitelně provedla všemi kroky, které musí zájemce o zaměstnání strážníka obecní, resp. městské policie učinit.

Při vytyčení posledního cíle jsem reagovala na nevědomost široké veřejnosti ohledně možnosti obrany proti nezákonnému nebo neetickému chování strážníků. Široké spektrum záruk zákonnosti v oblasti OP obsahuje SŘ, jmenovitě: neformální stížnost, stížnost podle § 175 SŘ, žaloba proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu a ústavní stížnost.

Přestože jsem první část práce věnovala především čtenáři laikovi, který neměl ponětí o OP, doufám, že jsem pomohla prohloubit či osvěžit znalosti i čtenáři s odbornými znalostmi o daném tématu.

V poslední kapitole nazvané *Úvahy de lege ferenda* jsem rozebírala relativně aktuální problém na úseku OP, kterým je upřednostňování služeb agentur před OP. Přestože se OP, jako orgán veřejné moci, a agentury, jako právnická osoba soukromého práva, liší v mnoha ohledech, nelze zcela pominout společný zájem obou subjektů, kterým je bezesporu kontrola dodržování OZV obce nebo nočního klidu.¹¹⁴ Ve svých úvahách jsem došla k závěru, že je potřeba přijmout zákon o postavení soukromé bezpečnostní agentury k obecním policiím nebo jiným zákonným způsobem vytyčit mantinely činností těchto agentur.

Jestliže touto prací pomohu k rozšíření povědomí o činnosti a chodu OP byť jen jednomu člověku, bude neformální účel práce naplněn.

---

¹¹⁴ RYŠAVÝ, Iva. Obecní policie, či bezpečnostní agentura? Otázka, kterou už si začaly klást některé obce. *Moderní obec*, 2015, roč. 2015, č. 7, s. 12.

Seznam použitých zdrojů

Monografie

HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H.BECK, 2012. 832 s.

JEMELKA, Luboš. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013. 1142 s.

JIRÁSEK, Jiří a kolektiv. *Ústavní základy organizace státu*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Leges s. r. o., 2013. 368 s.

KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 290 s.

MACEK, Pavel a kol. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vydání. Praha: Police History, P.O. BOX 104, 2005. 350 s.

MACEK, Pavel. *Bezpečnost obcí a regionů*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2011. 117 s.

MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo*. 1. vydání. Praha: Linde, 2009. 338 s.

MATES, Pavel, ŠKODA, Jindřich, VAVERA František. *Veřejné sbory*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2011. 384 s.

SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga. *Správní právo zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014. 494 s.

VETEŠENÍK, Pavel, CHAUER Ivo. *Příručka strážníka*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. 182 s.

VETEŠNÍK, Pavel a kolektiv. *Obecní policie*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s. r. o, 2013. 330 s.

Právní předpisy

zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

Odborné časopisy

BŘEŇ, Jan. *Obecní policie /4. Moderní obec*, 2013, roč. XIX, č. 6, s. 39.

RYŠAVÝ, Ivan. *Obecní policie, či bezpečnostní agentura? Otázka, kterou už si začaly klást některé obce. Moderní obec*, 2015, č. 7, s. 11.

Internetové zdroje

BŘEŇ, Jan. *Obec jako společenství občanů*. [online]. Moderniobec.cz, 10. 3. 2014 [cit. 14. října 2015]. Dostupné na < <http://moderniobec.cz/obec-jako-spolecenstvi-obcanu/> >.

Kancelář veřejného ochránce práv. *Veřejný ochránce práv a Policie České republiky, obecní (městská) policie a státní zastupitelství*. [online]. ochrance.cz, [cit. 26. ledna 2016]. Dostupné na < <http://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/policie-cr-obecni-policie-a-statni-zastupitelstvi/> >.

NOVÁK, Pavel. *Vláda schválila novelu zákona o obecní policii*. . [online]. mvcr.cz, [cit. 1. listopadu 2015]. Dostupné na < <http://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-novelu-zakona-o-obecni-policii.aspx> >.

Odbor bezpečnostní politiky, oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství. *Pojem a postavení obecní policie*. [online]. mvcr.cz, [cit. 27. října 2015]. Dostupné na < <http://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d> >.

Odbor bezpečnostní politiky. *Stanovisko Ministerstva vnitra, odboru bezpečnostní politiky k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v působnosti obcí soukromoprávními subjekty (soukromými bezpečnostními službami)*. [online]. mvcr.cz, [cit. 4. února 2016].

Dostupné na < <http://www.mvcr.cz/clanek/zabezpecovani-mistnich-zalezitosti-verejneho-poradku-v-pusobnosti-obce-soukromymi-bezpecnostnimi-sluzbami-standovisko-ministerstva-vnitra-odboru-bezpecnostni-politiky.aspx>>.

PACAS, Jan. *Unikátní setkání přilákalo do Brna zástupce městské a obecní policie z celé České republiky*. [online]. Moravskohospodarstvi.cz, 22. 4. 2015 [cit. 1. listopadu 2015].

Dostupné na < <http://moravskohospodarstvi.cz/article/verejna-sprava/unikatni-setkani-prilakalo-do-brna-zastupce-mestske-a-obecni-policie-z-cele-ceske-republiky/>>.

SLADKÝ, Jan. *Obecní a městské policie v ČR*. [online]. Vodnany.eu, 1. 8. 2015 [cit. 14. října 2015]. Dostupné na

<http://www.vodnany.eu/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=18428&id_dokumenty=434351>.

Abstrakt

Bakalářská práce nese název obecní policie jako orgán obce. Vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku dosti obsáhlou, mým cílem bylo zestručnit a čtenáři přiblížit zejména zřízení, úkoly a podmínky pro výkon zaměstnání strážníka. V dalších kapitolách vymezuji povinnosti a oprávnění strážníků dle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, přičemž vyberu tři příklady z mého pohledu nejčastěji využívaných oprávnění strážníků, kterým se budu krátce věnovat. V předposlední kapitole se věnuji zárukám zákonnosti v oblasti obecní policie, kdy čtenáři poradím, jak se efektivně bránit proti nezákonnému nebo neetickému chování strážníka obecní policie. Velký důraz kladu především na závěrečnou část bakalářské práce, kdy se v úvahách *de lege ferenda* zamýšlím nad možností součinnosti obecní policie se soukromou bezpečnostní agenturou.

Klíčová slova

Policie, obecní policie, strážník obecní policie, orgán obce, soukromá bezpečnostní agentura

Abstract

This bachelor thesis is called local Municipal police as an organ of a municipality. Because this topic is extensive, my goal was to abbreviate and approximate the reader closer to the establishment, tasks and conditions for employment city police officer. In the following chapters I define the responsibilities and privileges of city police officers under Act č. 553/1991 Sb., about Municipal Police. I chose the most commonly used authorizations of police officers in my view. In the penultimate chapter is devoted guarantees the legality of the municipal police, which advise to readers how to effectively defend against illegal or unethical behavior of the municipal police. Great emphasis is primarily based in the final part of the thesis. In the reflection *de lege ferenda* I am meaning about the cooperation municipal police with private security agency.

Keywords

Police, municipal police, city police officer, organ of a municipality, private security agency